Ч. 64. (235.) Львів, середа, дня 8. марта 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописї приймає ся лиш оплачені, а звертає ся тільки важнїйші і застережені. — „Українське Слово“ продають всї бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Зголошуванє обовязаних до військової служби в Галичинї та на Буковинї.

На основі § а 53 закона про військову служу і § ів 9 і 4 закона про краєву оборону оповіщує ся що слїдує:

Всї, неприналежні до чинної військової звязи, обовязані до військової служби особи, що або

а) мають право своїни в Галичині або на Буковинї або

б) поселили ся в котрімсь із тих коронних країв (значить там постійно пробувають, мають там своє мешканє, свою ділову оселю, господарку, посаду свого званя і т. п.) або

в) від часу вибуху війни винесли ся з котрогось з тих коронних країв і не можуть виказати свого права своїни в ніякій иншій части монархії, обовязані зголосити ся по мірі слїдуючих тут постанов.

Обовязок згошеня обнимає означених в горі обовязаних до військової служби без ніякої виїмки, отже всїх років уродженя (1865 до 1898) і без огляду на те, в якім відношеню обовязку військової служби вони находять ся; вслїд за тим мають зголосити ся між иншим особливо також і всї, признані здатними при дотеперішних пересмотрах, але звільнені або по своїм нарокованю виступивші знова з військової служби, всї, хіснуючі ся пільгою після § а 29 військового закона, всї лїкарі, що були звільнені від появи при дотеперішних пересмотрах, дальше ті, що задля мнимих уломностий уважали ся звільненими від появи при дотеперішних пересмотрах, як і — розуміє ся — також ті, що з якої небудь причини не явили ся може на час до пересмотра або не нарокували і т. п.

До зголошеня не обовязані виключно ті, що належать вправдї до дотичних років уродженя, але з якоїсь законної причини виступили з ополченецького обовязку перед осягненем горішної границї віку; одначе також і тим поручає ся горячо зголосити ся добровільно, аби їх передчасне звільненє від ополченецького обовязку могло бути урядово справджене і аби вони в разї яких закидів могли виказатись як слїд що до сего.

Обовязок зголошеня обнимає обовязок до першого зголошеня і до дальшого зголошуваня побуту.

I. Перше зголошенє.

Всї означені в горі особи, що пробувають в туземщинї, мають зголосити ся вперве до 48 годин по прибитю сеї оповістки.

Для тих, що для них отся оповістка стає обовязувати доперва пізнїйше (задля їх виступленя з чинної військової звязи, прибутя із заграницї, задля увільненя дотичної области від ворога і т. д.), минає 48-годинний речинець до першого зголошеня від хвилї почину стійности сеї оповістки для них.

Зголошувати ся треба в громадськім урядї (в маґістратї) тої громади, в якій мешкає тодї обовязаний до зголошеня, а ті, що в тім речинцї не пробувають в місцї свого мешканя, чи там вертають до него або не мають означеного мешканя, повинні зголосити ся в тих громадах, де як раз пробувають.

З основи треба зголосити ся лично.

До зголошеня треба принести зі собою всї грамоти, які зголошуючий ся посїдає що до своєї особи, як і що до свого військового відношеня.

Про кожде зголошенє виготовлює ся „виказ особи і зголошеня“ і вручає ся його дотичному.

Обовязаним до зголошеня поручає ся в їх питомім дїлї принести до зголошеня світлину (фотоґрафію, по змозї неналїплену), аби можна було її долучити до згаданого виказу.

II. Дальше зголошуванє побуту.

По першім зголошеню обовязані означені в горі особи й на дальше зголошувати також кожду зміну свого побуту на довше ніж на 3 днї.

Ті, що не мають означеного місця мешканя, мають зголошувати кожду зміну свого побуту без огляду на час тої зміни.

Зміну побуту треба зголошувати, приносячи виказ особи і зголошеня, іменно перед зміною, як в громадськім урядї (маґістратї) дотеперішної громади побуту, так і в громадськім урядї (маґістратї) нової громади побуту, і то протягом 24 годин по прибутю.

Виконані зголошеня і відмельдованя посвідчує ся на виказї особи і зголошеня.

Серед відносин, що заслугують на увагу, може повітова полїтична власть місця мешканя дозволити на окрему просьбу звільненє від обовязку до дальшого зголошуваня побуту.

За невиповненє сих приписів карають строго полїтичні власти по гадцї обовязуючих законів і розпорядків, о скільки нема єства карного вчинка, за який мають карати суди.

Виразно звертає ся увагу на те, що се є личним дїлом кождої означеної в горі особи,

---

ОСИП ПАРТИКА.

СПОМИНИ з часів московського наїзду.

„На Баторія.“

(Кінець).

В якийсь час потім вивезли на Сибір тих двох молодших священиків, а кс. Яніцкого віддали під дозір поліцийних властий (за вставленем ся дуже визначних впливових тодї Поляків). З дня на день зменшувалось наше Товариство: переселювалось на Сибір. Так пішов Мочульський, якого ми пращали зі слїзми у очах, а дальше Прибила, Берлад, директор „Народного Дому“ з Мостиск Помірко і инші. Я був тут вже майже ветераном, бо все напливали свіжі. День в день приходили вісти, що когось на подвірю повісили. За довго минї було ждати і я рішив ся якось радити собі. Як задумав так і зробив. Одної ночи — порядно упрівши — отворив вікно, коло котрого спав я, но і розуміє ся на другий день вже був хорий, зачав пухнути (дістав запаленє нирок).

До такого ризика спонукало мене раз, що не дуже радо я хотів переїхати ся у Сибір, другий раз ті відносини, а вкінци і се, що там (в заведеню) зачали появлятись пошестні недуги. На третий день був я вже не до пізнаня, грубий як бочка а і ходити не міг. Тимкевич замельдував мене до лїкаря. З великою трудностию заволїк ся я на перший поверх до візити. Став я перед лїкаря Дра Хомина (тепер вже небіщика). З початку не хотїв мене признати хорим а вкінци так каже:

Но то я Вас дам на „больну камеру.“

Нї — говорю — я хочу до шпиталя.

На ніщо не придали ся мої арґументи, він завирокував остаточно, щоби я ішов до своєї келїї.

З тяжкою бідою повернув я до своїх на превелике їх здивованє.

По полудни кличуть мене. Я думав що до лїкаря, але провадить мене ключник аж в низ фотоґрафувати ся. Фотоґраф, який здіймав якраз Д-ра Бандля, вже хотїв мене в своїм апаратї увіковічнити, але приступивши близше чим скорше віддалив ся, бо думав, що я маю холеру або віспу і вже не фотоґрафував.

Знов тарабаню ся на гору, але вже з ключником за під руку, бо о власних силах не годен був іти. За яких 2 години входять 2 арештанти з ношами, кладуть мене на них, беруть всї манатки, я пращаюсь з товаришами і мене зносять на діл до „ратункової буди“. Там вже чекав на мене другий „марод,“ городовий до асисти і ключник. — Отворили ворота і я по двох місяцях побачив через вікно карити Львів....

В шпитали віддано мене на відділ внутрішних недуг. Але і там не опустили мене „освободітелї.“ Ніч і день міняли ся городові і львівські міліціянти пильнуючи мене. Поміщений між сухітниками мав я нагоду бачити, яка страшна ся недуга... Одноі ночи всї три мої сусїди перенесли ся на тамтой світ. Завдяки Д-ра Проф. Вічковського та моїх товаришів-медиків перележав я там 5 недїль і богато скористав; всї лїтанії і ґодзінки умію на память. Так само „добродійки-сестри“ дуже прихильно до мене відносились, а навіть протеґували мене (5 раз в день діставав я молоко).

Тимчасом моє давнїйше Товариство з Казмирівскої“ перенеслось на Баторія а рівночасно зачало ся слїдство.

Я — розуміє ся — з причини недуги не міг бути переслуханий а навіть постарав ся у заряду шпиталя о лїкарське свідоцтво і післав в дарунку Лукіянову. Не знаю, чи він не зрозумів сього свідоцтва, чи може там було написане, що я помру, досить що в два днї опісля розійшла ся чутка, що я помер. Були такі що мене оплакували. І минї до лїжка донесено, що я помер... Тимчасом заряд тюрми „Ваторія“, до котрого рівнож ся вістка долетїла, вичеркнув мене як небіщика зі своєї евіденциї (не провіривши вперед сего) та відкликав придану минї асисту. Того я лише й ждав, сейчас по відходї городового я відїхав на одно з передмість Львова (вже не до хати) і там перележав я ще 6 недїль дочекавши ся вкінци приходу наших військ.

Львів, в лютім 1916.

аби могла кождої хвилї предложити беззамітний виказ особи і зголошеня, бо тільки ся грамота в силї від тепер захоронити від всяких закидів.

Отсї приписи не нарушують в нїчім полїційних мельдункових приписів; кромі того треба ще їм вволити.

Управа Громади кор. стол. міста Львова.

Дня 6. марта 1916.

* * *

До сеї оповістки подає від себе ц. к. кореспонденційне бюро між иншим таке поясненє:

Контроля що до сповненого обовязку військової служби є в нинїшних часах досить тяжка. Підставою всїх виданих в тім зглядї заряджень є евіденція ведена підчас мира полїтичними, а відтак й військовими властями. В наслїдок ворожого наїзду, який, як звісно найбільше навістив більшу часть Галичини та Буковину, а який посередно дав ся відчути і в инших частях коронних країв, військова евіденція була невпорядкована та що найменше ограничена.

Отсе зарядженє має на цїли сьому зарадити та привернути певні галицькі й буковинські акти. Причина сього лежить в тім, що треба довшого часу, заки згадані контрольні зарядженя і помічні акти будуть могли бути впорядковані. Цїлею того зголошеня і одержаної грамоти є не лиш улекшити контролю властям, але також оборонити особи, що є обовязані зголоситись.

Найважнїйшою річю є, щоб інтересовані особи переховали грамоту старанно, носили при собі та самі точно провірювали відповідне потвердженє всїх зголошень.

Правительственна поміч для Галичини.

Щоби мати точний перегляд і зіставленє, скільки збіжа і яких родів недостає в поодиноких повітах, припоручило Галицьке Намісництво зробити Староствам зіставленя запотрібованя збіжа на засіви у всїх повітах. На підставі тих виказів Намісництво має вже загальний образ скількости збіжа в цїлім краю. Оказало ся, що запасами, які находять ся у рільників зглядно на складах, можна покрити в більшій части недобори збіжа на засїв. Правительство мусїти-ме кожде затаюванє засобів збіжа як найострійше карати. Супроти сього уповажнило Намісництво староства, візвати комісіонерів, щоб сейчас приступили до викупна збіжа і не віддавали його, як се доси дїялось, Воєнному заведеню обороту збіжем, тільки щоб безпроволочно продавати обчислені Староствами скількости рільникам, яким недостає зерна до засїву. Надвижки, які остануть ся в дотичнім родї збіжа по заспокоєню потреб повіта, мають комісіонери після вказівок Намісництва відіслати безпроволочно до вказаних повітів, в яких недостає такого зерна в цїли розпродажі дотичними староствами. Недостачу деяких родів збіжа треба буде покрити позакраєвим зерном. Се може статись тільки в дуже ограниченій скількости. Не можна буде достарчити ярого збіжа, бо і поза Галичиною нема його до продажі; Намісництво замовило ярої пшеницї 52 ваґони з краю і 50 ваґонів з поза Галичини. Та ся скількість не зможе покрити зголошеного запотрібованя пшеницї. Недостача ярого жита і в части ярої пшеницї та евентуально й вівса можуть бути покриті в значній скількости ячменем, якого є достаточна надвижка; що до вівса, то правительство буде в змозї доставити на весняні засіви зерно призначене на виживленє військових коний.

Щоб рільники могли одержати під засїв відповідний овес, галицьке Намісництво одержало від мінїстерства війни дозвіл на виміну у військових маґазинах вівса не придатного до засїву, а доброго на корм для коний та поручило воєнному заведеню для обороту збіжем переводити такі обміни в міру потреби.

Правительство буде продавати збіже під засїв в засадї тільки за готівку. Рільники, які не мають гроший на закупно вівса, можуть дістати позичку у Воєнним Кредитовім Заведеню в Кракові, яку треба буде сплатити в -ти роках по заключеню мира з 3% річними відсотками. Воєнне Кредитове Заведенє має старатись о се, щоб такі позички були сейчас удїлювані, так щоб не наступила евентуальна проволока у весняних засївах. Окрім сього Воєнне Кредитове Заведенє буде виплачувати безпроволочно премії по 25 кор. від гектара засіяного ґрунту, який в наслїдок російського наїзду не був доси засіяний.

Рільники, яким недостає збіжа на засїв, мають звертатись о зерно тільки до староств, які дотичні поданя будуть остаточно полагоджувати.

Конюшину на засїв буде правительство достарчувати рільничому банкови Господарського товариства у Львові та Союзови економічному рільничих спілок у Львові (під сю пору в Більську). О закупно конюшини треба звертатись вже прямо до одного зі згаданих товариств, а не до староств.

Намісництво не буде займатись достарчуванєм бараболї на садженє, а то з огляду на достаточні її запаси в Галичинї. Колиб однак не можна було в певній околицї її дістати, треба звернутись до торговельного відділу Намісництва в Бялій.

Окрім сього команда II. армії розвинула широку акцію, яка має на цїли забезпечити весняні засіви та старатись о робітника. Оноді відбувалась у Львові нарада, при участи представників полїтичних властий, на якій військові власти заявили готовість достарчувати до весняних робіт коний, робітників, навозів та упряжи. Зорґанізованєм працї мають зайнятись староства, а до пільних робіт мають бути вжиті всї до працї здібні мущини до 60 року. Роботи буде переводитись в сей спосіб, що властитель обробить перше своє власне господарство, а відтак за винагородою буде вжитий до чужих робіт.

Щоб запобічи недостачі мущин при пільних роботах, правительство буде вживати до таких праць воєнних бранців. Блисші постанови та услівя вжитя полонених при роботах подали ми в послїдних числах нашої часописї.

Намісництво заіменує в кождім повітї фахові рільничі орґани, які мають бути виконуючим і дорадним чинником Староств.

Европейська війна.

Бої під Верденом.

Пригнобленє в Льондонї і Парижи. — Нїмцї острілюють західний беріг Мози. — Приготовуванє опінії до загального відвороту. — Недостача французької артилерії під Верден.

ЦЇРІХ. Швайцарська телеґрафічна аґенція доносить з головної нїмецької пресової кватири: Мимо нових сніжних заверух артилерійні бої під Верденом тривають дальше. Успіхи нїмецької тяжкої артилерії всїх калїбрів є незвичайні. Над лїсом покритим частями узгір, які лежать на схід й захід від панцирного форту Дуомону, над Cote de froide Terre а дальше над фортами і шанцями, які лежать на західнім березї Мози зносять ся величезні стовпи диму, який походить з нїмецьких ґранатів, що вибухли. Зайняті француські окопи виказують богато хиб та є заляні водою, що виказує лиху систему відводнюваня. В приготованих француських позиціях натрафили нїмецькі війська на тяжку артилерію.

БЕРЛЇН. „Berliner Tageblatt" одержав з Амстердаму вістку, що по хвилевім вспокоєню в Парижи й Льондонї знова видно пригнобленє. В Парижи опять очікують нових страшних наступів на Верден. Відомий полковник Repington заповідає в дневниках, що тепер настануть рішаючі події.

БЕРЛЇН. „Berliner Tageblatt" доносить з Люґано: Римські парляментарні круги з великим напруженєм та журбою слїдять події, які відбувають ся під Верденом. Вони є вповні свідомі сего, що вислїд сих подій ограничить ся не лише на саму Францію. В цїлім містї говорять всї лиш про Верден.

БАЗІЛЄЯ. „Anzeiger" доносить: Через здобутє Лювмон Нїмцї вдерли ся вже в округ верденських фортифікацій та запанували над становисками, з яких можуть острілювати форти, що лежать на захід від ріки Мози. Нїмецькі кольони стоять вже перед другою внутрішною лїнією фортів твердинї Верден.

ЛЮҐАНО. Француські дневники приготовляють публичну опінію на се, що француський фронт треба буде опять цофнути.

ЖЕНЕВА. Піхон заявляє в „Petit Journal", що Франція пізнїйше почислить ся з вождами, які допустили ся ріжних похибок. Найбільшою похибкою, якої доси допущено ся, було те, що позволено Нїмцям укріпити зайняті становиска, які нинї служать їм як основа до нової офензиви.

Генерал Веро в „L' Oevre" заявляє, що під Верденом не стало Французам тяжкої артилерії.

Під Дубном.

Нові наступи Росіян.

З головної пресової кватири під датою 4. лютого подають: По довшій перерві розпочали Росіяни вчера під Дубном новий атак. Ми відперли його сейчас. Відділені бігом Ікви ворожі становиска в небагнистих місцях є декуди лиш о 30 кроків від себе віддалені. Росіяни хотїли се використати і досвіта розпочали наступ. Положенє не змінило ся. Дубно в наших руках. Передмістє положене по тамтій сторонї ріки є в російських руках. У східній Галичинї знова сильні морози та сніжні заметїлї.

Конфлїкт з Зединеними Державами.

Вільсон обстоює дальше свій погляд.

БЕРЛЇН. (Ткб). Представник бюра Вольфа в Новім Йорку доносить: Знаменним моментом в відносинах між Вільсоном і конґресом є нинїшна кореспонденція Вільсона з президентом Клярком і иншими провідниками палати представників. Депеша „Assiociate Press" доносить про сю кореспонденцію:

Провідники палати розійшлись заявивши Вільсонови, що нинї нїчо не станеть ся. Признають, що положенє є поважне. По конференції Клярк сказав: Я представив Вільсонови, як палата після мого погляду заявлєть ся. Я йому заявив, що резолюція, якою маєть сь остеречи Американців перед їздою уорудженими кораблями, булаб прийнята більшостю 2 : 1, колиб її поставлено тепер в палатї репрезентантів. Деякі оптимісти думають, що більшість представлялаб ся як 1 : 1. На кінці конференції всї прийшли до переконаня, що Вільсон стоїть при своїм поглядї висказанім в листї до Стоне. Вільсон набрав відваги в наслїдок великої скількости телєґрамів, які надійшли з ріжних сторін краю до Білого Дому, з другої однак сторони з многих околиць війшли до канцелярії комісії для заграничних справ листи, які домагають ся щоб прийнято резолюцію в справі остороги Американців. Сенатор Ґоре каже, що зі згляду на конференцію між Вільсоном і Стоне набирає щораз більше ентузіязму для своєї справи. Резолюція — говорить він — стремить до сього, що після думки конґресу, горожани Америки повинні здержатись виконувати своє право подорожі на уоруженних кораблях.

В правительственних кругах є переконанє, що пересторога Вільсона в його листї, що Зединені Держави мусїлиб боронити свого міжнародного права перед його нарушенєм яким небудь народом або якоюнебудь ґрупою народів, звертаєть ся проти всїх европейських держав, які ведуть війну. Говорять також, що правительство задумує вислати до Анґлії ноту в справі контрабанди, яка є готова від довшого часу. Нота ся протестує проти конфіскаті почтових американських посилок.

БЕРЛЇН. Послїдну нїмецьку ноту в справі війни підводними суднами обговорювано на засїданю кабінету і на осібній конференції Вільсона з Лянсінґем, — однак не ухвалено нїчо. Рішено ждати на уваги, вислані з Берлїна і Льондону в справі атаків на підводні судна.

Корисні становиска болгарських військ.

Коаліція побоюєть ся наступу осередних держав.

БУДАПЕШТ. „Az Est" доносить зі Софії: Висланий іспанським мінїстерством війни на болгарський фронт майор Lon заявив, що на сербсько-болгарсько-грецькій границї воєнне положенє Болгарів є дуже корисне. Тепер залежить від Болгарів, коли і де розпічне ся борба. Ті, що знають нїмецьку орґанізацію й болгарську хоробрість, не сумнїваюгь ся, хто побідить.

Той сам дневник доносить з Женеви: „Progres" оголушує вістку з Атен, після котрої звідуни військ коаліції ствердили, що на східнім відтинку фронту під Монастиром відділи нїмецьких, австро-угорських й болгарських військ, а іменно піхота, кіннота та легка й тяжка артилєрія посувають ся до укріплених анґлійсько-француських становиск. Коаліція очікує наступу. В солунській пристани висїли на сушу нові війська.

Відносини Росії до Румунії.

Демонстрація проти Румунії. — Подорож Філїпеску до Петрограду.

БУКАРЕШТ. „Eclair de Bale n" доносить, що Росія приготовляє на бесарабській границї велику військову демонстрацію проти Румунії. В сїм буде помагати Росіянам Філїпеску.

Завданем подорожи Філіпеску до Петрограду було переконати царя й російське правительство, що така демонстрація конче потрібна, бо вона присилує Братіяну й його кабінет зайняти рішуче становиско.

Говорять, що цар при сій нагоді хоче зробити перегляд військ, які стоять на бесарабській границі.

На морі.

Уоружені німецькі кораблї на атлантійськім океанї.

ЖЕНЕВА. Одному німецькому кружлякови удало ся дістатись на атлантійський океан. В погоню за ним виїхало сейчас кілька воєнних кораблів почвірного порозуміня.

БЕРЛІН. „N. Fr. Presse“ доносить з Гаґи: Нюйорський „Daily Express“ твердить, що на атлянтійськім океанї є 11 німецьких кораблїв, які Німцї тайком уоружили. Сї кораблї довший час були близько канарійських островів.

Анґлїйський парлямент.

Інтерпеляція в справі умови. — Обіцянки для Італії.

ЛЬОНДОН (Ткб.). В палатї громад запитав Snowden, чи правительство перед заключенєм умови, після якої ніхто зі союзників не заключить окремого мира, ствердило у всїх союзників, яка є їх цїль війни, та яких вони ожидають запорук, земельних концесій та торговельних користий.

Міністер муніції льорд George відповів, що не є пожаданим робити донесеня про виміну гадок між союзниками, коли вони зобовязали ся не заключати окремого мира.

На се Snowden запитав, чи дійсно заключено з Італійцями тайний договір, на основі якого за приступленє Італії до війни обіцяно Італії великі простори австрійської области. Speaker відповів, що о скілько договір є тайний, перестав би він дальше бути тайним, коли би на питанє відповіджено.

Нова війна?

ЛЮҐАНО. „Corriere della Sera“ доносить з Льондону: Німецькі піддані, які перебувають в португальских кольонїях, громадно покидають португальські области очікуючи виповідженя війни Португалії Німеччиною.

Німецька офензива на цїлім французькім фронтї.

Французькі побоюваня. — Поміч Анґлії.

ВІДЕНЬ. „Wiener Allgemeine Ztg“ доносить з Базілеї: Міродатні правительственні круги в Парижи побоюють ся, що внедовзї по офензиві під Верденом наступить на цїлім фронтї у Франції загальна німецька офензива. Ґенерал Жофр мав звернути ся до французького правительства з домаганєм, щоби представник Франції в Льондонї постарав ся о як найскорше висланє великих анґлїйских підмог на французький фронт, який не зможе вже видержати такої другої німецкої офензиви, як під Верденом.

Бомбардованє Раймс.

ЖЕНЕВА. Ліонський „Progres“ доносить: Попередного тиждня Німцї знова острілювали тяжкими арматами Раймс. Одного дня упало на місто 80 великих стрілен. В бомбардованю брав участь один німецький лїтак, який кинув кілька бомб.

Підводні судна на Середземнім морі.

БЕРЛІН. „Deutsche Tageszeitung“ доносить з Ротердаму: По французьким донесеням є на Середземнім морі 30 німецьких підводних лодок. Всї французькі мореплавські товариства здержали на Середземнім морі рух з причини небезпеки, яка грозить від підводних лодок.

В Альбанії.

Насильства Італійців.

АТЕНИ. По відомостям, які наспіли сюди, з віродостойних жерел, в послїдних часах відбули ся у Вальонї подїї, які ярко виказують терор управлюваний Італійцями. Італійські військові власти увязнили в сїчни й першій половині лютого 80 Альбанців, яких підозрівали о шпіонства в користь Австрії. Переважну часть увязнених засуджено на смерть та публично позбавлено житя. Між ними було пятьох 70-лїтних Альбанців.

МІНІЯТУРНИЙ ФЕЙЛЕТОН.

КІНЬ.

Он там, за послїдною хатою скрив ся ворог. Наших всього сїмох — неприятеля утроє більше. Вірні коники під ними зрозуміли небезпеку — угинають ся біжуть — щоби спасти своїх другів — їздців від погибилї.

Неприятель взрів. Шле стріл за стрілом, кулю за кулею. Уже близько, уже їх досягають, Одна куля досягнула — поцїлила — у самі плечи. Повалив ся улан з коника вірненького, а товариші полетїли і лиш курява знялась за ними.

Станув кінь над упавшим своїм паном. Бє копитами, згинає голову, подає шию щоби улан міг ухопитись руками, нюхає роздутими ніздрами свіжу кров.

А неприятель уже близько...

Гей, не вратує пана, а сам впаде в полон.

Тяжко з другом розлучатись. Коло неживого улана лежала його „мантля“.

Кінь вхопив її в зуби і — полетїв за своїми.

Наталїя Кобринська.

Час і місце зголошеня обовязаних до військової служби у Львові.

Управа міста Львова оповіщує: Дотично до оповістки з 6. марта 1916. що до зголошуваня обовязаних до служби в загальнім ополченю в Галичинї і Буковинї подає управа громади міста Львова до відома; що приписані нею зголошеня будуть відбувати ся в ратуши в льокалю на сю цїль призначеним на II, поверсї побіч V. Департаменту (промислового — вхід головною брамою) в годинах від 8 до 12 в полудне і від 3 до 6 пополудні. Належить принести зі собою грамоти, означені в оповістці, а іменно карту леґітимаційну загального ополченя.

Зголошуючі ся одержать білет входу на слїдуючий день, в котрім послїдує виповненє „потвердженя особи і зголошеня.“

Особи прибуваючі до Львова з аркушем виповненим вже иншою громадою, мають замельдувати ся до побуту, а опісля евентуально вимельдувати ся в ратуши в льокалї побіч III. Департаменту, 3. поверх (головна брама).

НОВИНКИ.

— **Відзначенє Українця.** Д-р Володимир Гузар ц. і к. старший лїкар зістав відзначений золотим хрестом заслуги з короною на стяжцї медалї хоробрости та почесною відзнакою II. кл. Червоного хреста з воєнною декорацією.

— **Відзначеня міністрів.** Цїсар надав міністрови заграничних справ Буріянови спільному міністрови скарбу Керберови, міністрови війни Кробатінови та премієрови ґр. Шгіркови звізду заслуги Червоного Хреста з воєнною декорацією.

— **Великодні дарунки для жовнїрів.** Онодї доносили ми, що у Львові завязав ся комітет; який має на цїли з нагоди надходячих великодних свят занятись збіркою дарунків для львівського 30 п.п. 19 п. краєвої оборони, ополченців та леґіоністів. В суботу відбулось засїданє ширшого комітету, в якім взяло участь понад 200 осіб. Комітет одержав вже дозвіл на публичну збірку по улицях Львова; в цїли придбаня доходу має відбутись також фантова льотерія і представленє в міськім театрі. В найблисших днях комітет має видати відозву до мешканців міста Львова з зазивом щоб складали дарунки для жовнїрів; комітет буде приймати всякого рода дари за виїмком продуктів, які легко улягають зіпсутю. В склад комітету входять м. и.: пп. Марія Білецька, Олена Чапельська, Гузарева, Шухевичева, радник двора Ол. Барвінський, о, Богачевський, о. Дзерович, радник Громницький, директор Василь Нагірний та о. Білецький.

— **З почтових містерій.** Послїдне число „Вістника Союза визволеня України“ містить ось таку інтересну оповістку: „До відома наших передплатників і читачів. Повідомляємо, що „Вістник“ правильно ломить ся в четвер і в суботу, найдалї в недїлю повинен найти ся в руках читачів. Але про хрестову дорогу, яку переходить „Вістник“ через цензора ворожої нам нації, довідають ся читачі хиба по війнї. Останнє число перележало в цензурі та ждало на машинї від пятницї рано до понедїлка рано. В сїм нещастю щастє ще, що часопись видаєть са в столицї Австрії“. Читаємо і поневолї приходить ся зітхнути: чи буде нам лїпше і . . . . коли?

— **Нікчемність.** Наші національні противники ширять між впливовими німецькими полїтиками в Австро-Угорщинї й Німеччинї друковану на правах рукописи анонімну брошурку під заг. „Російські Українцї і їх політичні змаганя“ (ст. 12, 8°).

Цїль брошурки — за всяку цїну зогидити український рух та довести, що з нами зовсїм не треба рахувати ся, не треба творити нїякої самостійної України, а треба зайняті укр. землї віддати в ту кормигу, під якою стогнала Україна перед московською неволею. Засоби до осягненя сеї цїли — брехня, перекрученя правди, черпанє з каламутних жерел. Словом, перед нами справдїшній донос у стилї „докладних записок“ російських жандармів і охранників.

Цікаво, що при близшім розглядї й порівнаню ся підлонікчемна підпольна писанина виходить нічим иньшим, як розширеним і „упенкшонним“ виданєм друкованої в ч. 57—58 піотрковських „Wiadomości Polskie“ (орґанї N. K. N.) „розвідки“ польського соціяліста п. Л. Василевського-Плохоцького „Ruch ukraiński w Rosyi“. Ґратулюємо! (В. С. В. У.)

— **Відбудова Галичини.** Краківські часописї доносять, що на чолї заведеня для відбудови Галичини буде стояти намісник, властивим керманичем буде радник двора Устяновський, а цїлий заряд буде виключно урядничий. Зорґанізована рада буде прибічна зложена з 15 горожан. Централя для відбудови Галичини вийде в житє вже в сїм місяци. Міністер Трнка, вибираєть ся незадовго до Галичини.

— **Осторога.** Ц. к. кореспонденційне бюро подає оо відома: Мимо кількаразових візвань, особи які їздять за границю держави мають при собі книжки, кореспонденцію і всякого рода письма. З сього випливають утрудненя при контролї пашпортів і грамот, що спричинюють дуже велике опізненє подорожи дотичних осіб. Звертаєть ся проте увагу, щоб при подорожах заграницю не брати з собою того рода писем.

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 8. марта 1916.

Нині: 8. марта гр.-кат. Обр гл. св. Йоан., римо-кат. Івана

Завтра: 9. марта гр.-кат. Тарасія, римо-кат. Франціішки.

○ **Материяли до календаря „Просвіти“ на р. 1917.** З огляду на те, що календар „Просвіти“ на р. 1917. має появити ся значно скорше, ніж се було можливе зробити в сїм роцї, проте Товариство „Просьвіта“ просить Вп. наших письменників надсилати:

1) Оповіданя, новелї, нариси і т. п. найбільше на пів аркуша друку. зглядно на 450 віршів у два стопцї (8 сторін друку) теперішного формату календаря.

2) Короткі статї на актуальні теми, ілюстровані по змозї фотоґрафічними знимками або вільноручними рисунками.

3) Фотоґрафії відзначених військовою властию Укр. Січ. Стрільців, а крім сего також жовнїрів які поза У. С. С. служать в армії, — осіб, котрі перед війною визначили ся громадянською діяльностию, з додатком найважнїйших дат з житя і діяльности.

4) Військову термінольоґію (зброя, походи, поділ військ. поодинокі частинки оружа і т. п.)

5) Фотоґрафічні знимки всего що тепер є актуальне.

6) Самостійні власноручні рисунки пригожі для календаря.

Прийняті твори будуть ремунеровані після прийнятої товариством норми.

Присилати належить найдальше до кінця цвітня 1916 на адресу: Товариство „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10.

○ **З тов. „Українська Бесїда“.** В четвер 8 с. м. о годині 7-ій вечером відбуде ся відчит проф. В. Масляка про нашу децентралїзацію, а відтак дискусія на сю тему.

○ Заява. До Високоповажаного Пана ц. і к, Полковника Ґенерального Штабу Роберта ґрафа Лямецана-Салїюка, полева почта 17.

Ми, з відданем підписані: Вячеслав Будзиновський, посол до Ради державної і дневникар у Львові, і Василь Панейко, дневникар і кандидат адвокатури у Львові, заявляємо отсим:

В числах „Ukrainisches Korrespondenzblatt“ з 20. V., 17. V., і 3. VI. 1915, появили ся статї: „Die Unorientiertheit“, „Die Verleumder“ і „Der Prinz Shuterland“. На наш ширий жаль дали сї статї Вам, Високоповажаний Пане, привід думати, що був намір змістом сих статей піддати критицї Ваше, Високоповажаний Пане, службове становище супроти українського народу, зглядно українського леґіону. Як автор статей, зглядно як відвічальний редактор часописи заявляємо, що така критика нїколи не була нашим наміром, що ми зовсїм не думали анї думаємо в той спосіб оцїнювати Вашу, Високоповажаний Пане, дїяльність супроти українського леґіону. Се тим більше, що нам відоме, що противно, український загал дуже вдячний за прихильність оказувану Вами, Високоповажаний Пане, українському леґіонови.

Та хоч ми субєктивно не почуваємо ся до нїякого промаху проти того нашого обовязку вдячности супроти Вас, Високоповажаний Пане, то признаємо, що стилїзація згаданих статей допускала розуміне їх в висше згаданім змислї і ми не отягаємо ся зміст тих статей в тій звязи і під тим оглядом, іменно о скілько він лише в чім найменшім міг би бути звязуваний з Вами, Високоповажаний Пане, назвати неправдивим, вифантазованим і злобно вигаданим, з жалем відкликати наведені там твердженя і отсим вповнї перепросити Вас.

Зобовязуємо ся солїдарно сю заяву до 5 днів оповістити дословно в усіх українських часописах, а то: в „Українськім Слові“, „Дїлї“, „Буковинї“ і в „Ukrainisches Korrespondenzblatt“, і виразно годимо ся на те, щоби Ви, Високоповажаний Пане, сю заяву оголосили і користали з неї після своєї вподоби.

Просимо Вас, Високоповажаний Пане, приняти до відома сю нашу заяву, при чім остаємо з глубоким поважанем.

Вячеслав Будзиновський в. р.
Василь Панейко в. р.

Бібліоґрафія.

— Вістник союза визволеня України ч. 19—20. Зміст: С. Томашівський: Церковно-полїтичний бік українського питаня. — Др. Е. Левицький: Листи з Німеччини II. Др. М. Лозинський: Галичина в житю України XII. Закінченє. — М. Троцький: Російська Дума. — Вол. Тим. Дещо з білоруського житя. — З поезій полонених Українців: П. — Соха: Думи. Г. Гонко: Зима. — Ханенко: Думки на чужинї. — Ів. Чорнодоля: Смуток. — Микола Ст.: Ніч у неволї. — Заклик. — Р. Купчинський: Утеча січового стрільця з російського полону. А. Бабюк: Глухонїмий: (правдива подія) — Ор. Кириленко: Українцї в Америцї. — Вісти.

— „Господарська часопись“, число 4. Як собі радити в теперішних тяжких часах. — Дїяльність перемиської Філїї у відбудові повіта. — Стації бугаїв і кнурів. — Плеканє ярин. (Дальше). — В справі акції ратункової для нашого пасічництва. — Вісти з „Сільського Господаря“. — Вісти господарські. — Всілякі ради. — Воєнне обезпеченє. — Лїтература. — Оповістки (Купно і продаж).

— Нива ч. 2. Зміст: Спір за Холмщину. Юлїян Дзерович: Задачі Ставропиґії під теперішню хвилю. Епископ Чехович. Юлїян Дзерович: Матеріяли до історії мартирольоґії нашої Церкви в часї всесвітної війни. М. Бремшайд: Погубність релїґійної байдужности. О. Йсиф Маринович: Реферат про станову священичу орґанїзацію. Сиротинські захисти. Фондація ім. Митрополита. О. Іван Стрільбицький: De facultate binandi. Після столїтного ювилею уродин творця українського гимну. Митрополит ґр. Шептицький про українсько-польські взаємини. Бібліоґрафія. Всячина. Переписка.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРИЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 7. марта 1916.

На російськім фронтї.

Під Карпилївкою віддїли армії ґен.-полк. Архикнязя Йосифа Фердинанда виперли ворога з окопів і самі там остали. На північний захід від Тернополя австро-угорський відділ, що робив виправу, випер Росіян з рову довгого на 1000 метрів. Неприятельські становиска засипано. Так в тій околиці як і над Днїстром і на границї Бесарабії діяльність артилерії була вчера по обох сторонах більше оживлена.

На італїйськім і балканськім фронтї положенє незмінене, не зайшло нїчо замітного.

Заступник шефа Генерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

Малї анґлїйські віддїли які вчера після сильного приготованя гарматного дійшли аж до наших ровів на північний схід від Vermelles, відперто в борбі на кріси.

В Шампанії відзискали ми наше становиско яке французи були заняли дня 11. лютого. Притім полонили ми 2 офіцерів та 150 жовнірів.

В Арґонах на північний схід від La Chalade в связи з розсадженем терену на більшу скалю, посунули ми наші становиска дещо вперід.

В области Мози огонь артилерії на захід від ріки дещо зміцнів. На схід від ріки остав ся він уміреним. Окрім сутичок віддїлів вивідчих з ворогом не було боїв з близька.

В долинї Woevre взяли ми нинї рано приступом село Fresnes; в деяких домах в західній части села французи ще держать ся. Вони втратили понад 300 людий в бранцях.

Один з наших воздушних кораблїв обкидав ночю обильно бомбами зелїзничі будівлї в Bar le Duc.

На східнім і балканськім фронтї положенє загально незмінене.

Начальна управа армії.

На морі.

ЛЬОНДОН (Ткб). Льойд доносить про затопленє анґлїйського парохода Масунде. Залогу вратовано.

ФРАНКФУРТ (Ткб). До „Frkf. Ztg.“ доносять з Амстердаму: В тутешнїх корабельних кругах говорять з всякою певністю, що у устя ріки Гумбер затонув анґлїйський контрторпедовець Murray. 22 людий з залоги вратовано.

Похорони румунської королевої вдови.

БУКАРЕШТ (Ткб). Тлїнні останки вдови Елисавети зложено вчера в монастирі Арґешу побіч короля Карла.

Король на вигнаню.

БОРДО. (Ткб). Чорногорська королївська родина приїде тут в середу.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймованє зубів без болю і пльомбованє.
Штучні зуби в кавчуку і золотї.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.